Luke
LUONNONVARAKESKUS

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023, teemana luontokadon ehkäisy

Luonnonvarakeskuksen lausunto

Lausunnon johdanto

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa ympäristöministeriön hallinnonalan strategiset painopisteet

- **Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen**
- **Vihreä siirtymä on kasvun perusta**
- **Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa**
- Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään

Strateginen painopiste 1: Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen

- METSO-ohjelman tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että ohjelman rahoitus metsäalueiden hankintaan ja korvauksiin säilyy vähintään nykytasollaan
  - Ohjelman riittävän rahoitustason säilyminen tukee EU:n biodiversiteettistrategian sitoumusten kansallista toimeenpanoa
- Ennallistamistoimenpiteiden vaikutusten suorista ja välillisistä kustannuksista ja hyödyistä tarvitaan enemmän kokonaisvaltaista arviointia
  - Luontotyyppi- ja lajistoinventointien, seurannan sekä tiedonhallinnan kehittämisen lisäksi tutkimuksella tulee tuottaa ennallistamisen kohdistamiseen tarvittavia kustannusvaikuttavuuslaskelmia

Strateginen painopiste 1: Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen

- Lajien suojelua toteutetaan mm. täydentämällä tietopohjaa lajien esiintymisestä ja nykytilasta
  - ➡ Täydennettävän tietopohjan tulee myös sisältää arvio geneettisen monimuotoisuuden ja populaatioiden geneettisen rakenteen nykytilasta
- Varoja kohdistetaan rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen
  - ➡ Lisäksi tutkimusta ratkaisujen kehittämiseen pyrkimyksenä ennaltaehkäistä villieläinkonflikteja ja siten vähentää niistä aiheutuvia vahingonkorvauksia

Strateginen painopiste 2: Vihreä siirtymä on kasvun perusta

- Metsien kestävä käyttö vaatii luonnon monimuotoisuuden, ilmastovaikutusten ja talouden yhteensovittamista
  - Luonnonsuojelussa tulee vahvistaa metsätalouden luonnonhoitotoimien tukemista mm. vapaaehtoisiin markkinoihin ja taloudellisiin kannustimiin perustuen
- Ennallistamistoimenpiteillä voi olla myönteisiä talous- ja työllisyysvaikutuksia ja elinympäristöjen kunnostukset tulee nähdä osana vihreää siirtymää
  - Heikentyneiden rannikkovesien ja jokien tilan parantaminen on tärkeä tavoite, sillä monimuotoiset vesielinympäristöt mahdollistavat elinvoimaiset ja tuottoisat kalakannat
  - Vesistöjen vaellusesteiden purku on nähty luonto- ja elvytysvaikutuksiltaan kannattavaksi ennallistamistoimenpiteeksi

Strateginen painopiste 3: Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa

- Kaupunkiluonto tulee integroida osaksi kaupunkirakennetta ja laajat luonto- ja lähivirkistysaluekokonaisuudet tulee olla kaikkien saavutettavissa
  - Uudis- ja korjausrakentamisessa vahvistetaan kaupunkiluonnon monimuotoisuuden suojelua ja ennallistamista
  - Kohtuuhintaisen asuntotuotannon perusteeksi taloudellisen kestävyyden rinnalle ekologinen kestävyys ja lähiluonnon monimuotoisuuden tuominen osaksi suunnitteluprosessia
  - ➡ Tutkimus- ja innovaatiovaroja suunnataan rakennettuun ympäristöön lisättävien luontoelementtien kehittämiseen

Strateginen painopiste 3: Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa

- Vahvistetaan ihmisten hyvinvointia ja terveysvaikutuksia monimuotoisella kaupunkiluonnolla
  - Kaupunkisuunnittelussa kannustetaan tarkastelemaan minkälaiset luontoelementit ovat hyviä edistämään ihmisen ja ympäristön terveyttä, ja miten luontopohjaiset ratkaisut saadaan kaupunkisuunnitteluun paremmin mukaan
  - Luonnon hyvinvointi ja sen tuottamat terveysvaikutukset otetaan huomioon myös erityisryhmillä osana elinympäristöä ja arkea
  - ➡ Lisätutkimusta tarvitaan luonto-terveysyhteydestä ja tutkimusvaroja tulisi suunnata tieteidenvälisiin interventiotutkimuksiin

Lausunnon yhteenveto

1. Luonnonhoitotoimien vaikuttavuutta on kyettävä arvioimaan ennalta nykyistä paremmin
2. Vihreä siirtymä edellyttää tuotannollisen toiminnan jatkamista maa- ja vesiekosysteemeissä
3. Lisätutkimusta tarvitaan luonnon monikäytön taloudellisten, ekologisten ja sosiaalisten vaikutusten yhteensovittamiseksi
4. Liikkumis- ja lähivirkistysmahdollisuudet osaksi kaupunkirakennetta

Löydä meidät verkosta

› luke.fi

Tilaa uutiskirjeemme ja pysy jyvällä!
luke.fi/uutiskirje

Luonnonvarakeskus (Luke)
Latokartanonkaari 9, 00790 Helsinki

